

Consideracions del Grup de Treball sobre la Violència Institucional, del Parlament de les Dones

La violència institucional fa referència a les pràctiques i polítiques sistemàtiques i estructurals dins d'institucions o sistemes públics de tots els àmbits (sanitari, judicial, social, esportiu, etc.) i nivells de govern (l'Estat, les comunitats autònomes i els ens locals) que perpetuen la discriminació i l'abús de poder en el marc de la violència masclista.

La modificació de l'any 2020 de la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, va comportar que per primera vegada s'establís la regulació de la violència institucional. Tanmateix, aquesta regulació resulta, a la pràctica, insuficient per diversos motius: la manca de coneixement d'aquesta regulació per part del personal de les administracions públiques, i també de les entitats de defensa dels drets de les dones i els infants i de les mateixes dones; la manca de formació regular i obligatòria del personal de les administracions públiques amb relació a la violència masclista i la no-discriminació; la manca de recursos econòmics, materials i personals destinats a la prevenció d'aquest tipus de violència, i la manca de supervisió i control d'aquest tipus de violència.

Les institucions públiques exerceixen una violència institucional que afecta les dones diàriament i de manera sistemàtica, sovint amb l'agreujant d'abús d'autoritat: en l'exercici de la violència ginecològica i obstètrica als hospitals públics, en totes les violències entorn als drets sexuals i reproductius de les dones, en els retards de les administracions a atorgar recursos a les dones que han patit violència masclista, en la situació de les dones que s'han d'esperar per a declarar a les escales dels jutjats per no haver de coincidir amb l'agressor, en el tracte masclista per part de membres dels cossos policials a dones que denuncien un assetjament sexual, en la minimització de denúncies d'abusos en institucions esportives o en l'aplicació il·legal de la síndrome d'alienació parental per part d'institucions públiques i del sistema judicial, entre moltes altres situacions.

Per tot això, el Grup de Treball sobre la Violència Institucional, del Parlament de les Dones, considera que cal:

- a) Sensibilitzar i formar el personal de les administracions públiques amb relació a la violència institucional, per a comprendre què és i com es pot evitar. Aquesta formació ha de ser obligatòria i ha de promoure la perspectiva de gènere i la comprensió de les altres formes d'opressió i discriminació. S'ha de garantir l'actuació amb diligència deguda del personal de les institucions públiques, d'acord amb el que estableixen la Llei 5/2008 i el Protocol marc per una intervenció amb diligència deguda en situacions de violències masclistes.
- b) Establir mecanismes clars i senzills d'actuació i rendició de comptes de la violència institucional en diferents àmbits d'actuació, com ara la salut, l'educació, la justícia i altres serveis públics, accessibles a les dones afectades per la violència institucional, i garantir l'atenció d'aquestes dones amb respecte i sense discriminació, incloent-hi la relativa a la revictimització. Cal donar a conèixer el Protocol marc i garantir-ne l'aplicació al personal de cada institució, i desenvolupar polítiques públiques de prevenció en aquest àmbit.
- c) Impulsar campanyes de sensibilització entre la societat civil relatives a la violència institucional i dotar els serveis públics d'eines per a poder atendre les dones amb diligència deguda.
- d) Garantir la perspectiva interseccional en la prevenció, la investigació, la persecució, la sanció i la reparació de la violència institucional.
- e) Assegurar la transparència en les pràctiques i les polítiques de les institucions. Establir, així mateix, un mecanisme de monitoratge i rendició de comptes en la garantia dels drets de les dones que viuen violència masclista quan recorren a les institucions.
- f) Donar suport en assistència legal i psicològica a les víctimes de la violència institucional, amb el dret a la reparació i la compensació.
- g) Dotar els professionals d'eines i recursos per a la prevenció i l'erradicació de la violència institucional. Treballar conjuntament amb l'Observatori de Violències Institucionals Masclistes (OVIM), impulsat per organitzacions de la societat civil i obert a l'entrada del

Consell Nacional de les Dones de Catalunya, amb l'objectiu d'ampliar la participació de les entitats de dones.

h) Garantir que el Govern de la Generalitat tingui un organisme responsable, referent i garant de la prevenció, la investigació, l'actuació, la sanció i la reparació de la violència institucional en el sector públic de Catalunya, que treballi conjuntament amb el Parlament i les organitzacions socials i que compti amb el Consell de Dones de Catalunya com a òrgan assessor.

i) Donar suport a les associacions de dones facilitant-los l'accés a les subvencions i als ajuts i amb la garantia que formen part de la presa de decisions i discussions relacionades amb la prevenció i erradicació de la violència institucional, tenint en compte els entorns rurals i les perifèries de les ciutats.

j) Revisar les lleis i les polítiques públiques per assegurar que no perpetuen la violència institucional i garantir que totes les dades estadístiques del sector públic es generen desagregades per gènere, edat i territori.

k) Adequar i adaptar les institucions de l'àmbit de la justícia tenint presents les necessitats de les dones i dels seus fills i filles.

l) Determinar de manera expressa mecanismes i instruments clars, així com infraccions i sancions relatives a la violència institucional, incloses les relatives a la revictimització.

El Grup de Treball està convençut que l'aplicació i l'èxit d'aquestes propostes, que considera significatives per a abordar la violència institucional a Catalunya, dependran de la voluntat política, dels recursos disponibles i de la col·laboració entre les institucions i les organitzacions involucrades, per la qual cosa és important que institucions i societat treballin juntes.